สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สอวช

บันทึกข้อความ

ที่ 4004.4/308 วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2569

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เรียน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

ตามที่ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่ต้องจัดทำข้อมูลและมีการประเมินผลทุกปี นั้น

ในการนี้ งานพัสดุ ได้ดำเนินการนำข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ในกระบวนการพัสดุ มาทำการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 แล้ว จึงขอรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว พร้อมทั้งรายงานการเปรียบเทียบการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ และขออนุมัติเผยแพร่ที่ Website ของ สอวช. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวอัญชลี สมานบุตร)
หัวหน้าส่วน

ทราบและโปรดดำเนินการเผยแพร่
บน www.nxpo.or.th ต่อไป

(นางสาวอภิชยา บุญเจริญ)
หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ
10 พ.ย. 2569

รายงานวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
(ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2568 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2569)
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) โดยงานพัสดุ ได้จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2568 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2569) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน ตลอดจนวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยนำผลการวิเคราะห์มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อันเป็นการสนับสนุนหลักความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการบริหารงานภาครัฐ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 3 วิธี โดยมีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จำนวนรายการและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

วิธีการ	จำนวนรายการ	มูลค่า (บาท)	ร้อยละของจำนวนรายการ	ร้อยละของมูลค่า
เฉพาะเจาะจง	128	81,996,235.24	94.81	92.29
คัดเลือก	3	3,864,350.00	2.22	4.35
ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)	4	2,984,108.80	2.96	3.36
รวม	**135**	**88,844,694.04**	**100**	**100**

จากตารางที่ 1 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 135 รายการ คิดเป็นมูลค่ารวม 88,844,694.04 บาท โดยจำแนกตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้างได้ 3 วิธี ดังนี้

1. **วิธีเฉพาะเจาะจง** มีจำนวน 128 รายการ คิดเป็นร้อยละ 94.81 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 81,996,235.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.29 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด เป็นวิธีที่สำนักงานใช้มากที่สุดทั้งในด้านจำนวนรายการและมูลค่า

2. **วิธีคัดเลือก** มีจำนวน 3 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 3,864,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.35 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด

3. **วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)** มีจำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 2.96 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 2,984,108.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.36 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ พบว่า การจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานส่วนใหญ่ดำเนินการโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าวิธีอื่นอย่างชัดเจน ทั้งในด้านจำนวนรายการและมูลค่า สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานที่มีการใช้วิธีเฉพาะเจาะจงเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม การประเมินความเหมาะสมของวิธีการจัดซื้อจัดจ้างจำเป็นต้องพิจารณาประกอบกับลักษณะพัสดุ วงเงิน และเหตุผลความจำเป็นของแต่ละรายการ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งคำนึงถึงความคุ้มค่า ความโปร่งใส และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ

ตารางที่ 2 จำนวนและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ

ประเภทการจัดหาพัสดุ	จำนวนรายการ	มูลค่า (บาท)	ร้อยละของจำนวนรายการ	ร้อยละของมูลค่า
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	101	34,055,039.80	74.81	38.33
จ้างที่ปรึกษา	16	16,385,000.00	11.85	18.44
เช่า	17	37,826,854.24	12.59	42.58
ซื้อ	1	577,800.00	0.74	0.65
รวม	**135**	**88,844,694.04**	**100**	**100**

จากตารางที่ 2 เมื่อจำแนกผลการจัดซื้อจัดจ้างตามประเภทการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 135 รายการ มูลค่ารวม 88,844,694.04 บาท โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. **การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ** มีจำนวน 101 รายการ คิดเป็นร้อยละ 74.81 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 34,055,039.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.33 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยดำเนินการด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง 96 รายการ มูลค่า 28,567,877.80 บาท วิธีคัดเลือก 3 รายการ มูลค่า 3,864,350.00 บาท และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) 2 รายการ มูลค่า 1,622,812.00 บาท

2. **การจ้างที่ปรึกษา** มีจำนวน 16 รายการ คิดเป็นร้อยละ 11.85 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 16,385,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.44 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยดำเนินการด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงทุกรายการ

3. **การเช่า** มีจำนวน 17 รายการ คิดเป็นร้อยละ 12.59 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่ารวม 37,826,854.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.58 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยดำเนินการด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง 16 รายการ มูลค่า 37,043,357.44 บาท และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) 1 รายการ มูลค่า 783,496.80 บาท

4. **การซื้อ** มีจำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 0.74 ของจำนวนรายการทั้งหมด มีมูลค่า 577,800.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.65 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยดำเนินการด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ผลการวิเคราะห์ จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการมีจำนวนรายการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.81 ของจำนวนรายการทั้งหมด ขณะที่การเช่ามีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.58 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด รองลงมาคือการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ ร้อยละ 38.33 และการจ้างที่ปรึกษา ร้อยละ 18.44 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่า การจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานส่วนใหญ่เป็นการจัดหาพัสดุในลักษณะการจ้างบริการและการเช่า มากกว่าการจัดซื้อพัสดุ

เมื่อพิจารณาตามวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า สำนักงานดำเนินการโดยวิธีเฉพาะเจาะจงเป็นหลัก มีมูลค่ารวม 81,996,235.24 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.29 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด รองลงมาคือวิธีคัดเลือก มูลค่า 3,864,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.35 และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) มูลค่า 2,984,108.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.36 ตามลำดับ

ทั้งนี้ การใช้วิธีเฉพาะเจาะจงในสัดส่วนที่สูงควรพิจารณาประกอบกับลักษณะงาน วงเงิน และเหตุผลความจำเป็นของแต่ละรายการ เพื่อประเมินความเหมาะสมของวิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนส่งเสริมให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

<u>การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง</u>

ตารางที่ 3 จำนวนและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประเภทการจัดหาพัสดุ	จำนวนรายการ	มูลค่า (บาท)	ร้อยละของจำนวนรายการ	ร้อยละของมูลค่า
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	96	28,567,877.80	75.00	34.84
จ้างที่ปรึกษา	16	16,385,000.00	12.50	19.98
เช่า	16	37,043,357.44	12.50	45.18
ซื้อ	-	-	-	-
รวม	**128**	**81,996,235.24**	**100**	**100**

จากตารางที่ 3 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 128 รายการ มูลค่ารวม 81,996,235.24 บาท โดยจำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุได้ดังนี้

1. **การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ** มีจำนวน 96 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75.00 ของจำนวนรายการที่ดำเนินการโดยวิธีเฉพาะเจาะจงทั้งหมด มีมูลค่ารวม 28,567,877.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.84 ของมูลค่ารวม
2. **การจ้างที่ปรึกษา** มีจำนวน 16 รายการ คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีมูลค่ารวม 16,385,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.98 ของมูลค่ารวม
3. **การเช่า** มีจำนวน 16 รายการ คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีมูลค่ารวม 37,043,357.44 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.18 ของมูลค่ารวม

ผลการวิเคราะห์ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงส่วนใหญ่เป็นการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ ซึ่งมีจำนวนรายการสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 ขณะที่การเช่ามีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.18 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่า แม้การเช่าจะมีจำนวนรายการไม่มาก แต่เป็นประเภทการจัดหาพัสดุที่มีมูลค่าการใช้จ่ายสูงเมื่อเทียบกับประเภทอื่น

ทั้งนี้ เนื่องจากวิธีเฉพาะเจาะจงเป็นวิธีที่สำนักงานใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นส่วนใหญ่ จึงควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการจัดหา การกำหนดขอบเขตงานและราคากลาง ตลอดจนการพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานมีความเหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

<u>การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก</u>

ตารางที่ 4 จำนวนและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก จำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประเภทการจัดหาพัสดุ	จำนวนรายการ	มูลค่า (บาท)	ร้อยละของจำนวนรายการ	ร้อยละของมูลค่า
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	3	3,864,350.00	100.00	100.00
จ้างที่ปรึกษา	-	-	-	-
เช่า	-	-	-	-
ซื้อ	-	-	-	-
รวม	**3**	**3,864,350.00**	**100**	**100**

จากตารางที่ 4 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก จำนวนทั้งสิ้น 3 รายการ มูลค่ารวม 3,864,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของจำนวนรายการและร้อยละ 4.35 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยทุกรายการเป็นการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ คิดเป็นร้อยละ 100 ของทั้งจำนวนรายการและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างที่ดำเนินการโดยวิธีคัดเลือก

ผลการวิเคราะห์ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือกของสำนักงานมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับวิธีการจัดซื้อจัดจ้างอื่น และดำเนินการเฉพาะการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ สะท้อนให้เห็นว่าการใช้วิธีคัดเลือกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มีขอบเขตจำกัดอยู่ในงานจ้างประเภทดังกล่าว ทั้งนี้ การพิจารณาความเหมาะสมของการใช้วิธีคัดเลือกควรคำนึงถึงลักษณะงาน เหตุผลความจำเป็น และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

<u>การวิเคราะห์ผลการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)</u>

ตารางที่ 5 จำนวนและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประเภทการจัดหาพัสดุ	จำนวนรายการ	มูลค่า (บาท)	ร้อยละของจำนวนรายการ	ร้อยละของมูลค่า
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	2	1,622,812.00	50.00	54.38
จ้างที่ปรึกษา	-	-	-	-
เช่า	1	783,496.80	25.00	26.26
ซื้อ	1	577,800.00	25.00	19.36
รวม	**4**	**2,984,108.80**	**100**	**100**

จากตารางที่ 5 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) จำนวนทั้งสิ้น 4 รายการ มูลค่ารวม 2,984,108.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.96 ของจำนวนรายการ และร้อยละ 3.36 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างทั้งหมด โดยจำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุได้ ดังนี้

1. **การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ** มีจำนวน 2 รายการ มูลค่ารวม 1,622,812.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนรายการ และร้อยละ 54.38 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด
2. **การเช่า** มีจำนวน 1 รายการ มูลค่า 783,496.80 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนรายการ และร้อยละ 26.26 ของมูลค่ารวม
3. **การซื้อ** มีจำนวน 1 รายการ มูลค่า 577,800.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนรายการ และร้อยละ 19.36 ของมูลค่ารวม

ผลการวิเคราะห์ การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) มีสัดส่วนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับวิธีการจัดซื้อจัดจ้างอื่น โดยส่วนใหญ่เป็นการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ ซึ่งมีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.38 ของมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีดังกล่าว รองลงมาคือการเช่าและการซื้อ คิดเป็นร้อยละ 26.26 และ 19.36 ตามลำดับ

ทั้งนี้ การดำเนินการโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเสนอราคาแข่งขันกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งช่วยส่งเสริมความโปร่งใสและการแข่งขันด้านราคา อย่างไรก็ตาม การประเมินประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการดำเนินงานควรพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติม เช่น จำนวนผู้เสนอราคา ผลต่างระหว่างราคากลางกับราคาที่จัดจ้างได้ และผลการดำเนินงานตามสัญญา เพื่อใช้ประกอบการปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในปีต่อไป

ตารางที่ 6: ผลการดำเนินงานตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สถานะการดำเนินงาน	จำนวน (รายการ)	ร้อยละ
ดำเนินการตามแผน	28	96.55
ไม่ได้ดำเนินการ	1	3.45
รวมรายการตามแผน	**29**	**100**

จากตารางที่ 6 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีรายการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนจำนวนทั้งสิ้น 29 รายการ โดยสามารถดำเนินการได้จำนวน 28 รายการ คิดเป็นร้อยละ 96.55 ของรายการตามแผนทั้งหมด และมีรายการที่ไม่ได้ดำเนินการจำนวน 1 รายการ คิดเป็นร้อยละ 3.45

ผลการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สำนักงานสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนที่กำหนดไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ โดยรายการที่ไม่ได้ดำเนินการมีจำนวนเพียง 1 รายการ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานและงบประมาณโครงการให้สอดคล้องกับนโยบายที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ การทบทวนและปรับแผนการจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับภารกิจและความจำเป็นของสำนักงานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารงบประมาณและการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไปมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กับ 2568

เพื่อให้เห็นภาพรวมและการเปลี่ยนแปลงของการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน จึงได้วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ทั้งในด้านจำนวนรายการและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้าง โดยจำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลและพัฒนาการบริหารจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานในปีงบประมาณต่อไป

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนรายการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ 2569

ประเภทการจัดหาพัสดุ	**ปี 2568** เพิ่มขึ้น/(ลดลง) (รายการ)	**ปี 2569** เพิ่มขึ้น/(ลดลง) (รายการ)	**เพิ่มขึ้น/(ลดลง)** (รายการ)	**เปลี่ยนแปลง** (ร้อยละ)
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	127	101	(26)	(20.47)
จ้างที่ปรึกษา	27	16	(11)	(40.74)
เช่า	29	17	(12)	(41.38)
ซื้อ	2	1	(1)	(50.00)
รวม	**185**	**135**	**(50)**	**(27.03)**

จากตารางที่ 7 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 135 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีจำนวน 185 รายการ คิดเป็นจำนวนที่ลดลง 50 รายการ หรือร้อยละ 27.03 โดยเมื่อจำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ พบว่ามีจำนวนรายการลดลงในทุกประเภท ดังนี้

1. **การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ** มีจำนวน 101 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีจำนวน 127 รายการ คิดเป็นจำนวนที่ลดลง 26 รายการ หรือร้อยละ 20.47 โดยเป็นประเภทการจัดหาพัสดุที่มีจำนวนรายการสูงที่สุดในทั้งสองปีงบประมาณ
2. **การจ้างที่ปรึกษา** มีจำนวน 16 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีจำนวน 27 รายการ คิดเป็นจำนวนที่ลดลง 11 รายการ หรือร้อยละ 40.74
3. **การเช่า** มีจำนวน 17 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีจำนวน 29 รายการ คิดเป็นจำนวนที่ลดลง 12 รายการ หรือร้อยละ 41.38
4. **การซื้อ** มีจำนวน 1 รายการ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีจำนวน 2 รายการ คิดเป็นจำนวนที่ลดลง 1 รายการ หรือร้อยละ 50

ผลการวิเคราะห์ ผลการเปรียบเทียบสะท้อนให้เห็นว่า จำนวนรายการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในทุกประเภทการจัดหาพัสดุ โดยการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการยังคงเป็นประเภทที่มีจำนวนรายการสูงที่สุด ขณะที่การจ้างที่ปรึกษาและการเช่ามีอัตราการลดลงค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับปริมาณและลักษณะภารกิจ แผนการดำเนินงาน และความต้องการจัดหาพัสดุของสำนักงานที่แตกต่างกันในแต่ละปี จึงควรพิจารณาข้อมูลด้านมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างและการเปลี่ยนแปลงภารกิจของสำนักงานประกอบ เพื่อให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างรอบด้าน

ทั้งนี้ การลดลงของจำนวนรายการจัดซื้อจัดจ้างเพียงอย่างเดียว ยังไม่สามารถใช้เป็นข้อสรุปถึงการลดลงของค่าใช้จ่ายหรือการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพในการจัดซื้อจัดจ้างได้โดยตรง

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างตามประเภทการจัดหาพัสดุ

ประเภทการจัดหาพัสดุ	ปี 2568 (ล้านบาท)	ปี 2569 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) (ร้อยละ)
จ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ	66.13	34.06	(32.07)	(48.50)
จ้างที่ปรึกษา	38.62	16.39	(22.24)	(57.58)
เช่า	50.94	37.83	(13.11)	(25.74)
ซื้อ	4.72	0.58	(4.14)	(87.75)
รวม	**160.41**	**88.84**	**(71.57)**	**(44.61)**

จากตารางที่ 8 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สำนักงานมีมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 88,844,694.04 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งมีมูลค่ารวม 160,409,769.41 บาท

โดยลดลง 71,565,075.37 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.61 เมื่อจำแนกตามประเภทการจัดหาพัสดุ พบว่ามูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างลดลงในทุกประเภท ดังนี้

1. **การจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการ** มีมูลค่า 34,055,039.80 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 32,073,595.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.50 โดยเป็นประเภทการจัดหาพัสดุที่มีมูลค่าลดลงมากที่สุดในเชิงจำนวนเงิน

2. **การจ้างที่ปรึกษา** มีมูลค่า 16,385,000.00 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 22,239,709.44 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.58

3. **การเช่า** มีมูลค่า 37,826,854.24 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 13,112,570.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.74 โดยยังคงเป็นประเภทการจัดหาพัสดุที่มีมูลค่าสูง และมีมูลค่ามากที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

4. **การซื้อ** มีมูลค่า 577,800.00 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 4,139,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 87.75

ผลการวิเคราะห์ ผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า มูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในทุกประเภท โดยเฉพาะการจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการและการจ้างที่ปรึกษา ซึ่งมีมูลค่าลดลงรวมกันประมาณ 54.31 ล้านบาท ขณะที่การเช่าแม้จะมีมูลค่าลดลง แต่ยังคงเป็นประเภทการจัดหาพัสดุที่มีมูลค่าสูงที่สุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนรายการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า จำนวนรายการลดลงร้อยละ 27.03 ขณะที่มูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างลดลงร้อยละ 44.61 แสดงให้เห็นว่ามูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างลดลงในอัตราที่สูงกว่าการลดลงของจำนวนรายการ ซึ่งอาจสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดและลักษณะของรายการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างสองปีงบประมาณ

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับแผนการดำเนินงาน ปริมาณภารกิจ และความต้องการจัดหาพัสดุที่แตกต่างกันในแต่ละปี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภารกิจของสำนักงาน จึงควรพิจารณาปัจจัยดังกล่าวประกอบก่อนสรุปผลในด้านประสิทธิภาพหรือการประหยัดงบประมาณ

ส่วนที่ 3 ความเสี่ยง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางพัฒนา

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางที่เกี่ยวข้องหลายประการ อีกทั้งมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จึงอาจเกิดความเสี่ยงจากการตีความหรือการนำหลักเกณฑ์ไปใช้ไม่สอดคล้องกัน รวมถึงความคลาดเคลื่อนในการจัดเตรียมเอกสารและการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด

นอกจากนี้ ลักษณะภารกิจของสำนักงานมีความหลากหลาย ทั้งงานสนับสนุนการบริหารจัดการและงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งบางรายการอาจมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาและความจำเป็นเร่งด่วน ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงด้านการวางแผน การจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดขอบเขตงาน และการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้างจึงควรมุ่งเน้นการวางแผนล่วงหน้า การสื่อสารหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกัน ตลอดจนการกำกับติดตาม

ความก้าวหน้าของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดและลดผลกระทบต่อการดำเนินภารกิจของสำนักงาน

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค

1. ด้านกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ซึ่งมีการปรับปรุงและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานต้องศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงของหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมถึงประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน อันอาจส่งผลต่อระยะเวลาในการพิจารณาและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในบางกรณี

2. ด้านระบบสารสนเทศการจัดซื้อจัดจ้าง

การดำเนินงานผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ต้องอาศัยความพร้อมของระบบและความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล โดยการปรับปรุงระบบหรือข้อขัดข้องทางเทคนิคอาจส่งผลต่อความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานและระยะเวลาการดำเนินการในบางขั้นตอน จึงจำเป็นต้องมีการติดตามสถานะของระบบและวางแผนระยะเวลาดำเนินงานให้เหมาะสม

3. ด้านการวางแผนและการประสานงาน

การจัดซื้อจัดจ้างบางรายการมีลักษณะงานเฉพาะหรือมีความจำเป็นต้องดำเนินการภายในระยะเวลาจำกัด ประกอบกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ตั้งแต่การจัดทำรายละเอียดความต้องการ การขออนุมัติ การดำเนินกระบวนการจัดหา จนถึงการบริหารสัญญา จึงอาจเกิดข้อจำกัดด้านระยะเวลาและการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้าง

1. **ส่งเสริมการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้า** โดยประสานงานกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการให้กำหนดความต้องการ ขอบเขตงาน และระยะเวลาดำเนินการอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. **พัฒนาและทบทวนคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติงาน** ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสื่อสารสาระสำคัญให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในการดำเนินงาน

3. **เพิ่มประสิทธิภาพการติดตามและประสานงาน** ระหว่างเจ้าของโครงการ งานพัสดุ และงานสนับสนุนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและติดตามความก้าวหน้าของรายการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อป้องกันความล่าช้าและลดปัญหาที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผน

4. **ส่งเสริมการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน** โดยรวบรวมข้อมูลผลการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาที่พบ และระยะเวลาการดำเนินการ เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางปรับปรุงกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิเคราะห์

จากผลการวิเคราะห์การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า สำนักงานมีการจัดซื้อจัดจ้างรวมทั้งสิ้น 135 รายการ มูลค่ารวม 88,844,694.04 บาท โดยส่วนใหญ่ดำเนินการด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง และเป็นการจัดหาพัสดุประเภทจ้างทำของ/จ้างเหมาบริการและการเช่าเป็นหลัก ทั้งนี้ สำนักงานสามารถดำเนินการตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างได้ 28 รายการ จากจำนวน 29 รายการ คิดเป็นร้อยละ 96.55

เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า ทั้งจำนวนรายการและมูลค่าการจัดซื้อจัดจ้างลดลง โดยจำนวนรายการลดลงร้อยละ 27.03 และมูลค่าลดลงร้อยละ 44.61 ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของปริมาณและโครงสร้างการจัดซื้อจัดจ้างระหว่างสองปีงบประมาณ อย่างไรก็ตาม การลดลงดังกล่าวยังไม่อาจสรุปได้โดยตรงว่าเป็นผลจากการประหยัดงบประมาณหรือการเพิ่มประสิทธิภาพ เนื่องจากต้องพิจารณาปัจจัยด้านภารกิจและแผนการดำเนินงานประกอบด้วย

สำนักงานจึงควรนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ประกอบการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้าง การพัฒนาแนวทางปฏิบัติงาน และการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ